

دبیرستان علامه حلی تهران

۱. گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: «عازم» خبر «لکن» از حروف مشبیه بالفعل است و باید مرفوع باشد (عازم).
گزینه ۳: «أصبحت» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر بارز «ت» است و خبر آن باید منصوب باشد (حزیناً).
گزینه ۴: «أن يتسلطون» نادرست است و باید منصوب به حذف نون باشد (أن يتسلطوا).
۲. گزینه ۴ «من تقوی» خبر شبه جمله است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «فائزون» خبر مفرد است.
گزینه ۲: «ما» خبر مفرد است.
گزینه ۳: «عمود» خبر مفرد است.
۳. گزینه ۱ اسم «کانوا» ضمیر بارز «واو» و خبر آن جمله‌ی فعلیه «یظلمون» است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۲: اسم «مادامت» ضمیر مستتر «هی» و خبر آن «متفرقة» است.
گزینه ۳: اسم «لا» کلمه‌ی «خبر» و خبرش «فی ود» است.
گزینه ۴: اسم «یکون» کلمه‌ی «نوع» و خبرش «فی بعض» است.
۴. گزینه ۴ در گزینه‌ی «۴»: «یفترون» فعل معلوم و «لا یفحون» فعل لازم است که مجهول نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «قتلوا» و «برزقون» فعل‌های مجهول هستند.
گزینه ۲: «قرئ» و «ترحمون» فعل‌های مجهول هستند.
گزینه ۳: «تُرکوا» و «یفتنون» فعل‌های مجهول هستند.
۵. گزینه ۴ «أصبحت» فعل ناقصه و اسمش ضمیر بارز «ت» و «ووحیداً» خبر آن و منصوب است.

نکته‌ی مهم درسی

چنانچه اسم افعال ناقصه ضمیر بارز یا مستتر باشد، خبر بر اسم آن مقدم نمی‌شود و اسم منصوب پس از فعل ناقصه، عموماً خبر آن خواهد بود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «فی هذا» خبر مقدم «ان» و «طالبین» اسم مؤخر آن است.
گزینه ۲: «له» خبر مقدم «کانت» و «الشهادات» اسم مؤخر آن است.
گزینه ۳: «فی بینه» خبر مقدم «کان» و «مصباح» اسم مؤخر آن است.
۶. گزینه ۱ «لیسوا» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر بارز «واو» است و به خبر منصوب نیاز دارد و باتوجه به این که نصب جمع مذکر سالم با علامت اعراب فرعی «ی» است. «متکاسلین» صحیح است.
۷. گزینه ۱ در گزینه «۱»، «لا» حرف نفی و غیرعامل است. لای نهی و لای نفی جنس عامل هستند ولی لای نفی غیر عامل است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۲: «لا» ی نفی جنس است و عامل است.
گزینه‌های «۳ و ۴»: «لا» حرف نهی و عامل است.
۸. گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: ألا تعرف: «لا» نفی (آیا نمی‌دانی).
گزینه ۲: لا تبادر: «لا» نفی (اقدام نمی‌کنی).
گزینه ۳: لاشک: «لا» نفی جنس (شکی نیست).
۹. گزینه ۲ در این گزینه «الصدیق» نایب فاعل برای فعل مجهول «يعرف است». دوست در ناگواری‌ها شناخته می‌شود.
گزینه ۱: «اکثر» مفعول به است پس فعل، معلوم است.
گزینه ۳: «الرجل» فاعل و الاحکام مفعول به است پس فعل معلوم است.
گزینه ۴: «الانسان» فاعل و «الصدیق» مفعول به است پس فعل معلوم است.

۱۰. گزینه ۴ تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌ی «۱»: «رسول»، در گزینه‌ی «۲»: ضمیر «او» در فعل «عَمِلُوا» و در گزینه‌ی «۳»: ضمیر «او» در فعل «قاتلوا» فاعل هستند. در گزینه‌ی «۴» فعل مجهول است و نایب فاعل دارد و فاعل ندارد.

۱۱. گزینه ۱ در جای خالی اول به اسم «إِنَّ» نیاز داریم که اعراب آن باید منصوب باشد. البته کلمه‌ی «السموات» چون جمع مؤنث سالم است، این منصوب شدن را با علامت اعراب فرعی کسره نشان می‌دهد، در جای خالی دوم، نقش خبر «کان» که منصوب است (رتقاً) جای خالی را کامل می‌کند. (اسم «کان»، ضمیر «الف» در «کانتا» می‌باشد).

۱۲. گزینه ۳ اسم «إِنَّ»، «أشعاراً» و معرب است. و فی هذا جزمقدم و محلاً مرفوع است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هم» اسم «لکن» و مبنی است.

گزینه «۲»: «هؤلاء» اسم «إِنَّ» و مبنی است.

گزینه «۴»: ضمیر «أنا» در «کتنا» اسم «کان» و مبنی است.

۱۳. گزینه ۴ «ما»: حرف نفی / «دام» (فعل تام): ادامه یافت / «صفاء»: فاعل

ترجمه: صفای زندگی برای کسی که همواره با اضطراب زندگی می‌کرد، ادامه نیافت!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «نصیر» فعل مضارع «صار» از افعال ناقصه، اسم آن ضمیر مستتر «نحن» و «خائفین» خبر آن و منصوب با علامت فرعی اعراب. ترجمه: در رویارویی با مشکلات هراسان نمی‌شویم!

گزینه «۲»: «العلم» مبتدا و جمله «لا قیمة له» خبر برای آن و محلاً مرفوع است. «مادام»: تا زمانی که، از افعال ناقصه، اسم آن ضمیر مستتر «هو» و «لم یعمل به» خبر و محلاً منصوب.

گزینه «۳»: «نصیر» اسم «لا»ی نفی جنس و منصوب و «له» خبر آن و محلاً مرفوع است. «کن» از افعال ناقصه و ضمیر مستتر «أنت» اسم آن و «حامیاً» خبر آن و منصوب.

۱۴. گزینه ۲ در این گزینه، «لا» حرف نفی و غیر عامل است.

نکات مهم درسی

اگر بین «أن» ناصبه و فعل، «لا» بیاید، حتماً «لا»ی نفی و غیر عامل است و حذف نون به خاطر «أن» می‌باشد و برای لا نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «لا» نفی جنس و عامل است و «تناسب» مصدر باب تفاعل و اسم است.

گزینه‌ی «۳»: «لا» نفی جنس و عامل است و «تکاسل» مصدر باب تفاعل و اسم است.

گزینه‌ی «۴»: «لا» نفی جنس و عامل است و «تحمل» مصدر باب تفعّل و اسم است.

۱۵. گزینه ۱ نکته: از فعل‌های لازم نمی‌توان فعل مجهول ساخت!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تَنْزَلُ» لازم است. (۲) «خُلِدْتُ» متعدی است. ← مفعول به: أسماء

(۳) «أَنْزَلَ» متعدی است. ← مفعول به: الماء. (۴) «تَوَفَّرَ» متعدی است. ← مفعول به: الأَطْعَمَةُ

۱۶. گزینه ۳ «فی کلّ» جار و مجرور و توضیحی اضافی در ابتدای عبارت است، اسم «کان» ضمیر «نا» و خبر آن جمله‌ی فعلیه «نقضی...» است که مقدم نیست.

۱۷. گزینه ۲ «إِنَّ»: حرفی از حروف مشبّهة بالفعل است. / «ما»: اسم (إِنَّ) و محلاً منصوب / «عندک من العلم»: جمله‌ی صله است و محلی از اعراب ندارد. / «لا یفیدک»: خبر «إِنَّ» و محلاً مرفوع.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «لَعَلَّنِي أَدْرِكُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ!» درست است. ضمیر «ی» با فعل متکلم وحده می‌آید.

گزینه‌ی «۳»: «كَأَنَّ بُلُوغَ الْأَمَالِ صَعْبٌ!» صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: «لَيْتَ أَسْرَارَ الْكَاذِبِ تَنْكَشِفُ عِنْدَ الْجَمِيعِ!» درست است.

۱۸. گزینه ۱ «منحت التلمیذات المجذبات جائزه» صحیح است. برای مجهول کردن یک جمله‌ی معلوم، زمان آن تغییر نمی‌کند.

۱۹. گزینه ۴ نایب فاعل دو فعل مجهول «وُلِدَ» و «یَبِعث»، ضمیر مستتر «هو» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الأَرْضُ» نایب فاعل از نوع اسم ظاهر است.

گزینه «۲»: نایب فاعل «قرئ»، اسم ظاهر «القرآن» و نایب فاعل «تُرجمون»، ضمیر بارز «او» است.

گزینه «۳»: نایب فاعل «قُتلوا» و «یُرزقون»، ضمیر بارز «او» است.

۲۰. گزینه ۳ «واحدة» خبر «کان» و منصوب است، بنابراین به صورت «واحدة» درست است.

۲۱. گزینه ۳ «ضرر» اسم «لا»ی نفی جنس، مبنی بر فتح و محلاً منصوب است.

«فی الاستفاده» خبر «لا»ی نفی جنس و محلاً مرفوع است.

نکته‌ی مهم درسی:

خبر «لا»ی نفی جنس هرگز نمی‌تواند قبل از اسم «لا»ی نفی جنس بیاید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «مَع» خبر «لا»ی نفی جنس است و نباید قبل از اسم «لا»ی نفی جنس یعنی «شاهد» بیاید.

گزینه‌ی ۲: «بَيْن» خبر «لا»ی نفی جنس است و نباید قبل از اسم «لا» یعنی «ضیوف» بیاید.

گزینه‌ی ۴: اسم «لا»ی نفی جنس «ال» نمی‌گیرد.

۲۲. گزینه ۳ فعلی مجهول می‌شود که متعدی باشد. بنابراین فقط در گزینه‌ی ۳ «زینا»، آراستیم فعل متعدی وجود دارد در گزینه‌ی ۱

«تَتَزَيَّن»، آراسته می‌شود فعل لازم است. در گزینه‌ی ۲ «يَنْتَفِعُ»، که می‌برد و «يَتَمَتَّعُونَ»، بهره‌مند می‌شوند هر دو لازمند در گزینه‌ی ۴ «جاء»، آمد و «وَجَلَّ»، ترسید، هول کرد هر دو لازمند.

۲۳. گزینه ۲ نُسْمِعُ أصوات الطيور من بعيد! زیرا اصوات جمع مکسر غیر عاقل است و باید فعل مجهول به صورت مفرد مؤنث غائب بیاید.

۲۴. گزینه ۳ در این گزینه، «فی کل» جار و مجرور و «سنه» مضاف‌الیه و مجرور است، ضمیر «نا» در «كُنَّا» اسم «کان» است و «نقضی...» خبر «کان» (افعال ناقصه) از نوع جمله فعلیه است، نه شبه جمله.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱: «فی مدینتی» خبر مقدم «یکون» (افعال ناقصه) و «نهر» اسم مؤخر آن است.

گزینه‌ی ۲: «للایمان» خبرم قدم «إن» و «عشر» اسم مؤخر آن است. البته در این گزینه، «سَلَم» خبرم فرد برای (کأن) می‌باشد.

گزینه‌ی ۴: «قرب» خبر مقدم (ظرف) «لیس» و «جبل» اسم مؤخر آن است.

۲۵. گزینه ۳ «هؤلاء» اسم «إن» و محلاً منصوب و «الطلاب» تابع اسم اشاره و منصوب و جمله‌ی فعلیه «یُسَاعِدُونَ» خبر «إن» و محلاً مرفوع است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱: «أهدافاً عالیة» صحیح است، چون «أهدافاً» اسم مؤخر «إن» و منصوب است.

گزینه‌ی ۲: «مُتَقَدِّمِينَ» صحیح است، چون خبر مشتق است باید مطابق با اسم «أصبح»، یعنی ضمیر «نا» به صورت منفی و یا جمع بیاید.

گزینه‌ی ۴: «الناجحون» صحیح است، چون صفت برای اسم «کان» است و باید به تبعیت از آن مرفوع باشد.